UUTISET

Työ aiheuttaa viljelijöille hengitys- ja iho-ongelmia

Viljelijöillä on yhtä suuri riski ammattitaudista kuin työntekijöillä. Eniten he sairastuvat työperäisiin allergisiin hengityselinten sairauksiin ja ihotauteihin.

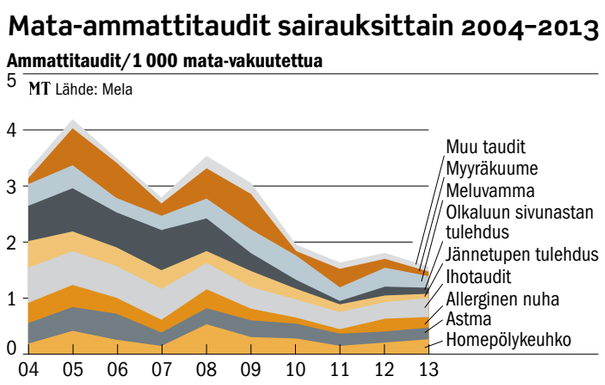

Kolmena viime vuonna ammattitautiin sairastui 15–18 viljelijää 10 000:sta ammatissa toimivasta. Sairastuneita todetaan vuosittain keskimäärin 150.

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (Tvl) laskee vuodelta 2012 uusia ammattitauteja ja niiden epäilyjä 18 tapausta 10 000 työllistä työntekijää kohti.

Homepölykeuhko voi tappaa

Tapaturmavakuutuslaitokset korvasivat Suomessa tuolloin melkein sata miljoona euroa ammattitauteja ja niiden epäilyjen selvittelykuluja.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela maksoi viljelijöiden ammattitauteja vastaavasti 6,2 miljoonaa euroa. Korvaukset perustuvat maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslakiin, mataan.

Tapaturmaeläkkeet ja perheeläkkeet muodostavat 80 prosenttia ammattitautien korvauksista. Matassa suhde on sama.

Tapaturmavakuutusyksikön päällikkö **Jaana Laine** laskee ammattitaudin perustutkimusten maksavan vuosittain 70 000–80 000 euroa tapauksista, joita ei todeta ammattitaudiksi.

Kolmen viime vuoden aikana viljelijöiden ammattitaudit maksoivat vuosittain noin kuusi miljoonaa euroa. Vuonna 2012 todettiin 167 uutta sairastumista.

”Hoidon hinta vaihtelee eri ammattitaudeissa”, Laine sanoo.

Astman hoidossa käytetään kalliita lääkkeitä. Lääkitys on jatkuvaa, sillä sairaudesta ei pääse eroon.

Tenniskyynärpää ja jännetupen tulehdus paranevat lyhyellä sairauslomalla.

”Olkapään sairaudet liittyvät kiivaaseen toistotyöhön.”

Homepölykeuhko lisääntyi sateisten kesien jälkeen, kun käsitellään märkää heinää. Laine korostaa P3-luokan hengityssuojaimen käytön tärkeyttä.

”Kyse on vakavasta sairaudesta.”

Homepölykeuhkoon voi kuolla, jos sairauden jättää hoitamatta ja työssä jatkaa ilman hengityksensuojaimia. Kuolemia sattuu yksittäin vuosittain.

Mela kustantaa kuntoutuksena allergisista ammattitautiin sairastuneille moottoroituja hengityksensuojaimia ja puolinaamareita. Sen saa 40 vuosittain.

Riskit kannattaa selvittää maatilalla

Astmaan, allergiseen nuhaan ja homepölykeuhkoon sairastutaan karjatiloilla, joilla altistutaan eläinpölylle. Homeitiöt sikiävät kosteassa heinässä ja oljessa, hakkeessakin.

MARKKU VUORIKARI

Rehunjaossa neuvotaan käyttämään hengityksensuojainta, sillä eläinpöly ja jauhopöly altistavat hengityselinten allergioille.

Laine muistuttaa hengityksensuojainten huollosta ja suodattamien vaihdosta. Silloin niistä saa parhaan avun.

Mela myöntää samoin suojakäsineitä kuntoutuksena 40–50 ihotaudista kärsiville. Eläinpöly ja voimakkaat pesuaineet altistavat työperäiselle sairaudelle.

Meluvammoja ilmeni tavallista enemmän vuonna 2012. Ammattitauti etenee vaivihkaa kuten homepölykeuhko. Kuulonsuojaimet auttavat.

”Melualtistusta siedetään hyvin yksilöllisesti”, Melan työturvallisuusagronomi **Erik Lindroos** tietää.

Dosentti **Panu Oksa** Työterveyslaitokselta arvioi henkilöiden altistuneen meluvammoille pääosin 1990-luvulla. Miehillä niitä on kymmenen kertaa enemmän kuin naisilla.

Maatiloilla on miehillä kaksinkertainen riski ammattitaudista naisiin verrattuna. Kokonaismäärä väheni selvästi 2010-luvulle tultaessa.

”Jokaisella maatilalla kannattaa riskit käydä läpi ja arvioida. Ennaltaehkäisevä työ kannattaa”, Lindroos neuvoo.

Uusien ammattitautien määrä vähenee Laineen mukaan samassa suhteessa mata-vakuutettujen vähenemisen kanssa. Myyräkuume, jänisrutto ja yläraajojen ongelmat vaihtelevat vuosittain.

JUHANI VIITALA

PTT:N TALOUSTUTKA

Haasteita asuntomarkkinoilla

Pääkaupunkiseudun ja muun Suomen asuntojen hintakehitys on lähtenyt erkaantumaan tämän vuoden alkupuolella.

Taloustilanteesta huolimatta asuntojen hinnat kasvoivat melko voimakkaasti viime vuosina koko Suomessa. Mutta nyt asuntojen hinnat ovat kääntyneet laskuun muualla Suomessa, kun taas pääkaupunkiseudulla asuntojen hinnat ovat jatkaneet kasvuaan.

Pääkaupunkiseudulla asuntojen hinnat ovat vuoden alkupuoliskolla kasvaneet yli prosentin vuoden takaiseen verrattuna. Muualla Suomessa hinnat ovat puolestaan laskeneet yli prosentin.

Hintakehityksen erkaantuminen koskee vain vanhoja kerrostaloasuntoja. Omakoti- ja rivitalojen hinnat ovat olleet laskussa koko maassa.

Tarkemmin tarkasteltuna syy löytyy vanhojen kerrostalokaksioiden, -kolmioiden ja sitä suurempien asuntojen hintakehityksen erkaantumisesta. Kerrostaloyksiöiden hinnat ovat kasvaneet koko maassa.

Heikko taloustilanne on viimein alkanut näkyä laajasti myös asuntomarkkinoilla. Asuntoja on tänä vuonna myyty selvästi vähemmän kuin useana aiempana vuotena. Kaupankäynnin hiljentymisen myötä myös asuntojen myyntiajat ovat pidentyneet yli kahteen kuukauteen.

Aiemmin matala korkotaso houkutteli ihmisiä asuntokaupoille. Nyt lähes 1,5 prosenttiin kohonnut marginaali syö osan korkojen laskusta aiheutuneesta hyödystä. Toisaalta epävarmuus tulevasta talouskehityksestä ja omasta työllisyystilanteesta on pitkään ollut suuri.

Myös kahden asunnon loukun pelko rajoittaa pankkien luotonantoa ja luo kitkaa asuntomarkkinoiden toimintaan.

Näiden seikkojen valossa myös kerrostaloasuntojen hintojen kääntyminen laskuun oli odotettavissa. Mutta ihmetystä herättää pääkaupunkiseudulla edelleen suhteellisen voimakkaasti nousevat hinnat.

Pääkaupunkiseudulla yksi asuntojen positiivista hintakehitystä tukeva tekijä on ollut asuntosijoittajien määrän merkittävä kasvu markkinoilla.

Voimakkaasti kohonneet vuokrat, matalat korot ja vaihtoehtoisten sijoitusten heikot tuotot ovat saaneet sekä asuntorahastot että yksityiset sijoittajat kiinnostumaan asuntosijoittamisen tuottomahdollisuuksista.

Toisaalta kasvava nettomuutto pääkaupunkiseudulle on lisännyt asuntokysyntää, johon asuntotuotanto ei ole pystynyt riittävästi vastaamaan.

Pääkaupunkiseudun asuntojen hintakehitys ei voi jatkua entisellään loputtomiin. Varsinkin jos asuntojen hinnat kasvavat nopeammin kuin tulot. Hinnat tuskin kääntyvät voimakkaaseen laskuun, mutta hintojen ja tulojen välinen kehitys tulee tasoittumaan.

VEERA HOLAPPA on PTT:n ekonomisti.
veera.holappa@ptt.fi

KARI SALONEN

Luomumunantuottaja Matti Kuuskoski ja MTK:n kananmunavaliokunnan puheenjohtaja Pekka Saarinen pitivät sopimusmallia selkeänä.

Mallisopimuksella selkeyttä kananmunantuotantoon

Maaliskuussa Laitilassa pidetyssä kananmunantuottajien kokouksessa muodostettu tuottajatoimikunta on valmistellut yhdessä Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK:n kanssa kananmunantuotannon tuottajasopimusmallin.

Laitilassa perustetun työryhmän jäsen, luomumunantuottaja **Matti Kuuskoski** piti sopimusmallia hyvänä.

”Pykäliä puretaan tässä ymmärrettävälle tasolle”, Kuuskoski sanoo.

Sopimusmallin pohjalta tullaan järjestämään maksutonta koulutusta tuottajille marraskuun aikana.

”Koulutuksissa käydään läpi, mitä tuottajasopimuksessa täytyy olla ja mitä siellä voi olla”, MTK:n maatalouslinjan lakimies **Marica Twerin** kertoo.

Tasapuolinen sopimus

Sopimusmallia esiteltiin kahdelle munapakkaamolle perjantaina Helsingissä.

”Mallia käydään läpi myös muidenkin pakkaamojen kanssa”, MTK:n kananmunavaliokunnan puheenjohtaja **Pekka Saarinen** kertoo.

Vastaanotto oli perjantaina Saarisen mukaan myönteinen.

Sopimuksen pitää olla tasapuolinen, siinä on velvollisuuksia molemmille, Twerin muistuttaa.

”Malli ei velvoita mihinkään eikä sitä ole pakko ottaa käyttöön, vaan se toimii ohjeena”, Twerin sanoo.

Malli ei ole myöskään kiveen hakattu, vaan kommentteja ja kehitysehdotuksia otetaan Twerinin mukaan vastaan.

JUKKA LEHTINEN

Keskusta: Piensähköntuotannon oma kulutus saatava verottomaksi

Keskustan eduskuntaryhmä on jättänyt lakialoitteen piensähkön oman kulutuksen verottomuudesta.

Pienimuotoinen aurinkosähkö, tuulisähkö sekä bioenergia voivat tarjota yhden kanavan päästöttömän tuotannon lisäämiseen.

Nykyinen verotuskäytäntö ei kannusta sähkön pientuotantoon.

Jos yli 50 kilovolttiamppeerin ja alle 2 000 kVA:n tehoisessa sähköntuotannossa myydään osa sähköstä, myös oma kulutus menee veronalaiseksi.

Esimerkiksi kauppakeskukset tai teollisuuslaitokset, jotka asentavat talojensa katolle aurinkopaneelit, joutuvat maksamaan itse itselleen tuottamasta sähköstä veroa. Sama koskee maatiloja.

Keskustan aloitteessa ehdotetaan, että veroton oma sähköntuotanto sallittaisiin aina, kun se tapahtuu alle 250 kilovolttiamppeerin tehoisessa tuotantoyksikössä.

Jos teho on 250–2 000 kVA tai vuosituotanto 200–2 000 megawattia, omasta kulutuksesta veronalaiseksi katsottaisiin vain 200 megawatin ylittävä osa.

Lakialoite takaisi tavanomaisen pientuotannon oman käytön verottomuuden.

MT

Sima painottaa uusia keksintöjä

Kevättalvella Pariisissa järjestettävän Sima-maatalouskonenäyttelyn pääteemana on tällä kertaa innovaatiot, kertoo Suomessa vieraillut messujen viestintäpäällikkö **Karine Le Roy**.

Lisäksi näyttelyssä keskitytään kestävään kehitykseen ja kansainvälisyyteen.

Näyttelyn luvataan antavan vastauksia, kuinka tuottaa enemmän ja paremmin uusien teknologioiden avulla.

Vaikka markkinanäkymät ovat heikentyneet, messujen näyttelyala kasvaa ja näytteilleasettajien lukumäärä nousee.

Viime vuonna näyttelyssä oli mukana 1 700 yritystä ja kävijöitä lähes 250 000.

Samaan aikaan Siman kanssa Pariisissa järjestetään toisella puolella kaupunkia Kansainvälinen maatalousnäyttely, joka keskittyy koneiden sijaan enemmän eläimiin ja maataloustuotteisiin.

TUURE KIVIRANTA

Sima 22.–26.2.2015, Kansainvälinen maatalousnäyttely 21.2.–1.3.2015

Puolan elintarvikkeita viedään Kiinaan

Puola kompensoi Venäjän vientisulkua erityisrahastolla ja pyrkimällä ennakkoluulottomasti Lähi-idän ja Aasian elintarvikemarkkinoille.

Venäjän presidentti **Vladimir Putinin** Puolan liha- ja maitotuotteille, omenoille sekä vihanneksille asettama tuontikielto aiheuttaa satojen miljoonien eurojen menetykset.

Tuoreen pääministeri **Ewa Kopaczin** lupaamasta rahastosta on määrä paikata viljelijöiden ja puutarhureiden tuloja niiden pudottua tietyn rajan alapuolelle.

Maatalousministeri **Marek Sawicki** uskoo puolalaisten elintarvikkeiden maistuvan myös Iranissa, Irakissa ja Afganistanissa.

”Myös Kazakstan on havitellut maataloustuotteitamme. Maa myisi niitä suoraan lisäksi Kiinan valtaville markkinoille.”

Sawickin mukaan elintarvikevientiä on mahdollista piristää myös moniin Afrikan valtioihin.

MATTI HOVISEPPÄ

KUVA: HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN